Falešný peníz

Ostrá kritika adventistického učení

Alois Adolf

1929

[Do novodobé češtiny přeložil pan Liška, 2024]

Úvod

V rámci naší snahy o popularizaci učení Ježíše Krista se musíme kriticky vyhradit vůči scestným směrům, které se snaží získat na svoji stranu jak nevědomé, tak duchovně probuzené lidi. Tyto směry argumentují Biblí, kladou důraz především na proroctví a Boží milost opomíjejí.

Tito „falešní apoštolové“ – vyjádřeno slovy apoštola Pavla – se tváří jako křesťané, aby mohli pro své učení získávat jak křesťany, tak ty, kdo s křesťanstvím sympatizují, a tato strategie jim občas funguje. Na první pohled vypadají jako opravdoví křesťané, kteří v Ježíšově učení našli svobodu, ale v důsledku nejsou. Ježíšovo učení napodobují, stejně jako padělatelé měny napodobují pravé peníze, proto o jejich učení říkáme, že je jako falešný peníz.

Mezi takové zcestné směry patří i adventisté. Nyní již zesnulý autor této knihy se adventizmem zabýval už před dvaceti lety a to, co napsal, bylo vydáno pouze částečně v časopise Světlo. Nyní však jeho spisy vydáváme kompletní a doufáme, že předkládané biblické argumenty mnohé vyjasní.

Adventisté a adventizmus

Církev adventistů sedmého dne je náboženská společnost, která nereflektuje rozdílnou povahu Starého a Nového zákona. Učí, že Mojžíšův zákon – a hlavně sobota – jsou závazné. Ve svém učení navíc vychází z jakéhosi dodatku, a to z knih Ellen G. Whiteové, kterou považuje za inspirovanou prorokyni a neomylnou vykladačku písma. V názvu této církve jsou obsaženy dva sloupy, na kterých stojí celá budova: Advent znamená příchod [adventisté jsou tedy ti, kteří očekávají druhý Kristův příchod] a sedmý den je sobota.

Adventisté vyšli z hnutí, které vzniklo v USA kolem roku 1840, a od té doby se rozšířili po celém světě – i když ne tolik, jak by chtěli. Podle oficiálních údajů mají (v roce 1928) v Československu 43 kazatelů, 38 sborů a 2190 členů, z nichž většinu získali u nás [Církev bratrská] nebo u baptistů. [Československá unie CASD r. 2016: 109 kazatelů, 227 sborů a skupin a 9800 členů.]

Hnutí pro sobotu vzniklo už v první polovině 17. století mezi baptisty. Vedl ho Francis Bampfield, který způsobil rozkol, což vedlo k odštěpení baptistů sedmého dne neboli sobotářů (1731). Hnutí, kterým se zde zabýváme má též baptistické kořeny. Jeho prvotní zaměření ale nebylo na sobotu, ale na druhý Kristův příchod, který byl od 18. století mezi křesťany očekáván stále intenzivněji. Zejména Velká francouzská revoluce byla mnohými pokládána za znamení blížícího se druhého příchodu, proto se všude začali věřící zabývat proroctvími a bádat nad Biblí, jestli se už náhodou neblíží naplnění modlitby církve: „Přijď, Pane Ježíši.“ Čím temnější byly politické a sociální výhledy, čím vyšší byly nároky Říma a čím více se rozrůstala nevěra, tím více se oči upínaly k blížícímu se poslednímu dni. A tak není náhoda, že touha

po druhém příchodu vedla ke vzniku mnoha hlubokých hnutí, jako už mnohokrát (v Čechách za Milíče adamité táborští). Také ve Württembersku [historická země v Německu], v Anglii (Irving a Derby) a v Americe.

Jako i mnoho jiných, ponořil se do studia Písma jeden prostý farmář jménem William Miller (nar. 1782 [v USA]). Jeho matka byla zbožná žena, která svého syna vychovávala podle biblických pravd. V mládí se ale dostal mezi deisty, jejichž názory přijal. To mu ale nepřinášelo uspokojení, a tak se po 12 letech bez víry začal zabývat Biblí a roku 1816 se ve svých 34 letech připojil k baptistům. Žil počestným životem a po dalších šesti letech se pustil do studia prorockých knih bez jakýchkoli komentářů a slovníků. Pracoval jen s textem a poznámkami na stránkách své [anglické] Bible.

Daniel 8, 13–14: *Slyšel jsem, jak jeden svatý mluví. Jiný svatý se toho mluvícího otázal: „Jak dlouho bude platit vidění o každodenní oběti a o vzpouře, která pustoší a dovoluje šlapat po svatyni i zástupu?“ Řekl mi: „Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.“*

Z kontextu je patrné, že je tu řeč o řeckém království (Alexandrově), které má být rozděleno na království čtyři (Daniel 8, 22). Nakonec pak má povstat král zvrhlý a mazaný, který zastaví chrámovou službu a chrám znečistí modlou. To se doslova naplnilo za Antiochie Epifana. Pustošení skutečně trvalo 2300 dní, až do r. 165 před Kristem, kdy bych chrám znovu obnoven. Miller si obnovení svaté služby (uvedení svatyně do pořádku – angl. „then shall the sanctuary be cleansed“) vyložil jako druhý příchod Pána a jeho tisíciletého království a 2300 dní že prý znamená 2300 let. V následující kapitole se dočetl, že od předpovězení výstavby Jeruzaléma do Kristova příchodu uplyne 70 týdnů = 490 dní, tedy 490 let (457 př. Kr. – 33 po Kristově narození). A tak prostě a jednoduše k roku 457 př. Kr. přičetl 2300 a došel k tomu, že 1844 má nastat druhý příchod Pána.

Ellen Whiteová o tom píše: „Andělé v nebesích řídili jeho ducha a otevřeli písmo jeho rozumu.“ Přitom sám Pán řekl: *O onom dni a hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn; jenom Otec sám.* (Matouš 24, 36) Tady nelze argumentovat tím, že později to bylo andělům zjeveno, když kniha Daniel byla napsána asi 560 let před tím, než to Pán řekl. K tomuto poznání dospěl už roku 1818. A i přesto, že ho jeho vnitřní hlas neustále pobízel: „Jdi a varuj svět!“ své názory prezentoval pouze v úzkém okruhu svých přátel. Ale čím více se blížil termín příchodu, který Miller určil, tím více rozruchu jeho výklad budil a tím více se našlo lidí, kterým se tento výklad zdál více než samozřejmý. Vygradovalo to až tak, že se pořádala obrovská shromáždění a svět byl vyzýván k pokání, a také se děly divy – dokonce docházelo k uzdravení nemocných. Roku 1843 Millerovi přívrženci už ani nezaseli a zimu trávili přípravami, modlitbami a kázáním, že kdo nevěří, že Pán na jaře přijde, bude navždy zatracen. Vylekali tak mnoho věřících lidí. Jiné to zase vedlo k tomu, aby se od základu změnili. Když se blížil 21. březen 1844, rozruch neznal mezí. Mnoho lidí z různých církví, kteří teď sami sebe nazývali adventisté, už několik let před tímto termínem přestali posílat děti do školy, že prý už to nemá cenu, a svůj majetek rozdali, aby je nic netížilo, a už jen čekali ten slavný den Jeho příchodu. Ale 21. březen přišel a Pán nepřišel. To bylo hrozné zklamání. Některým se otevřely oči a pochopili, že byli oklamáni, jiní zase úplně opustili víru.

Miller a jeho přívrženci vzali znovu prorocké knihy do rukou a bádali. Jeden adventista přišel na to, že si spletli datum – příchod měl být ne na jaře, ale 10. tišri, což je 22. říjen. Ten den přijde Pán a svatyně bude očištěna. Při tomto druhém určování už nebyl tak aktivní Miller, jako spíš [nyní už 16letá] adventistická prorokyně Ellen Whiteová [tehdy ještě Harmonová], jejíž prorocká

autorita byla nyní narušena, a tak se snaží dokazovat, že se nemýlila, že se musí jen najít ten správný výklad.

Věřící lidé a Miller, který se dal také ještě jednou přesvědčit, čekali tedy nedočkavě znovu. Mnozí si pořídili bílá roucha a vyšli do hor, aby tam vzdáleni od všeho ruchu podruhé očekávali druhý příchod. Tím větší bylo jejich zklamání, když se ani tentokrát nic nestalo. „Opět nebyli ušetřeni zklamání. Očekávaná doba přešla a jejich Spasitel se nezjevil.“ píše Ellen Whiteová. Proč to popisuje ve třetí osobě? Nebyla snad jednou z nich? Miller aspoň svůj omyl pokorně vyznal. Omyl, který v sobě živil 26 let a který všude hlásal. „Jakmile doba mnou ohlášená přešla, otevřeně jsem přiznal své zklamání. Očekávat v ten čas příchod Pána a popírat, že bychom se mohli mýlit, by bylo neupřímné. Nemám důvěru k žádným novým teoriím, které z tohoto hnutí vyrostly, totiž že Kristus ve skutečnosti přišel, že dveře milosti jsou zavřeny, že už není vysvobození pro hříšníky, že sedmá polnice zazněla, anebo že by se jakýmkoli jiným způsobem proroctví naplnilo.“

Avšak hnutí se nyní zmocnila Ellen Whiteová spolu se svým manželem Jamesem a vtiskla mu nynější adventisticko-sobotářský ráz. Miller proti tomu protestoval, ale marně. Whiteová o něm napsala, že nakonec pozdvihl svůj hlas proti světlu z nebe.

Rok 1844 se tedy dá pokládat za datum, od kterého můžeme považovat adventisty za specifické společenství. Miller a jeho přívrženci byli z baptistické církve vyloučeni. Začaly tedy vznikat nezávislé sbory a různé jiné náboženské skupiny a sekty. Před rokem 1844 se sobotou nezaobírali. Sobota se stala tématem až později pod vlivem baptistických sobotářů. Josef Bates napsal roku 1846 traktát, ve kterém sobotu označil jako den, který je nutné zachovávat. Whiteovi jeho myšlenky přijali. Ellen Whiteová se nyní dostala do čela adventistického hnutí. Mívala vidění, při kterých byla třeba půl hodiny oddělena od světa a v tomto stavu mluvila hlasitěji než jindy, a přitom vůbec nedýchala. Říkala prý věci, které se nemohla přirozeným způsobem dozvědět. Její spisy byly pokládány adventisty za inspirované stejným způsobem jako Bible. Pokud mezi nimi vznikl nějaký spor, její hlas jej právoplatně rozsoudil. Postavit se jí znamenalo stavět se proti Duchu svatému. A přitom byla tato žena, ač velice nadaná, stejně omylná jako kdokoli jiný. To jí ale nepřekáželo, aby o svých vlastních tvrzeních říkala: „Je to Bůh, kdo mluvil, a ne mýlící se smrtelník.“

Jak to bylo s její inspirací, dobře ilustruje fakt, že zápisy svých svědectví často pozměňovala a přepisovala. Klidně celé stránky, věty i řádky vymazala nebo úplně přepsala. S úpravou rukopisů jí také pomáhal její muž, kterému předčítala rukopisy a který jí navrhoval změny, které do textu zakomponovala. Kromě toho se často dopouštěla plagiátorství, své knihy sestavovala z jiných, aniž by to zmínila nebo přiznala. Jejím nejdůležitějším dílem jsou její *Svědectví*, vidění, která mají takovou důležitost jako Písmo. Její největší kniha je **Veliký zápas mezi Kristem a Satanem** [dnes známá pod názvem Velký spor věků.] Má 704 stran a v originálu vyšla už v několika vydáních. V předmluvě vydavatel píše (1903): „Věříme, že božským osvícením byla zmocněna mluvit o minulých událostech, které se dozvěděla s mnohem větší přesností, než bylo dosud vylíčeno v kterýchkoli jiných zprávách, což jí umožnilo číst v budoucnosti s nadlidskou prozřetelností.“

Bylo to právě jejím přičiněním, že celé hnutí po hrozném fiasku roku 1844 nezaniklo. Protože zklamání, které přišlo, mělo dalekosáhlé následky. Dříve majetné rodiny byly nyní ožebračeny.

Mnozí museli být ukryti a chráněni, aby se jim jejich rodiny nemstily. Stovky jich odpadlo od Boha a vrhli se do náruče ateizmu a spiritizmu. Ale spousta lidí při tomto zklamání vůbec nevystřízlivěla. O Millerovi, který vystřízlivěl a nechtěl přijmout všechny ty teorie a bludy, které byly šířeny zejména Whiteovými, se tvrdilo, že se postavil proti nebeskému světlu.

Toto „nebeské světlo“ znamenalo, že se blud nesmí opustit, ale musí se podepřít novým výkladem. Millerův výpočet byl prý správný, mýlil se pouze v tom, že obnovením (očištěním) svatyně mělo být očištění země celosvětovým požárem a zřízení mesiášské říše. K obnovení svatyně opravdu došlo, a to 22. října 1844, v den, kdy během marného očekávání věřících na druhý příchod začal soud v Božím domě. Daniel 7, 25: [*Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svatí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času.* Tento „malý roh“, o kterém Danielovo proroctví mluví,] měl být papež, který prosadil místo soboty neděli. Zejména pak Zjevení 14, 6–12 [tzv. trojandělské poselství] bylo horlivě vykládáno. První anděl ohlašující soud je očištění svatyně jako znamení doby konce a začátek adventizmu. Poselství druhého anděla o pádu Babylónu je svědectví proti všem církvím a státům, které zavedly a udržují svěcení neděle. Svědectví třetího anděla se potom vztahuje na adventisty. Oni jsou těmi, kteří zachovávají Boží přikázaní. Došlo to tak daleko, že jeden z nich, Charles Fitch, vypracoval mapu k výkladu Daniele a Zjevení, a to bylo prohlášeno za naplnění příkazu daného Abakukovi (2, 2): *Hospodin mi odpověděl, řekl: „Zapiš to vidění, zaznamenej je na tabulky, aby si je čtenář mohl snadno přečíst.“* Lisabonské zemětřesení (1. srpna 1775) bylo zase prohlášeno za naplnění Zjevení 6, 12. Nevím, co by řekli na zemětřesení v Itálii v roce 1908, při kterém zemřelo třikrát tolik lidí. Zatmění slunce a měsíce roku 1780 bylo naplnění Marka 13, 24. A posledním znamením, kterým Spasitel oznamoval přiblížení svého druhého příchodu, bylo podle Whiteové padání hvězd 13. listopadu 1833.

Ale fiasko roku 1844 nepřiznali, vymysleli teorii, že svatyně, kterou má prorok Daniel na mysli, je v nebi. S jakou lehkostí přehlížejí Písmo! Svatyně, o které mluví Daniel, je pošlapána. Kdo by tak asi mohl v nebi pošlapat svatyni? Je snad v nebi něco poskvrněného?

Můžeme tedy vidět, že když chce někdo obhájit blud, potřebuje k tomu vymyslet další bludy. A tak se nepravda nabaluje a narůstá. Jeden blud plodí další blud a to je nebezpečné. Podle Whiteové je nebeská svatyně rozdělena na dvě části (nijak to nedokládá, asi vychází z popisu svatostánku na poušti). V 18. století sloužil Kristus v první části svatyně. Odvolával se tam před Otcem na svou krev ve prospěch hříšníků a s vůní spravedlnosti obětoval modlitby kajících věřících. Tedy podle adventistů nebylo na kříži dílo spásy dokonané a Kristus se zatím ještě neposadil po pravici Otce. Podle nich ještě není hotovo, Kristova krev věřícím sice zaručuje přijetí u Otce a milost, ale jejich hříchy jsou zatím ještě pořád v knize paměti. Kristovo dílo nebylo úplně dokončeno, dokud se koná dílo smíření k odstranění hříchů ze svatyně. Tato služba vedoucí k odstranění hříchů ze svatyně začala roku 1844, tedy po uplynutí 2300 dní.

Toto učení je v rozporu s epištolou Židům 10. Zde by adventisté mohli a měli zjistit, že dílo smíření bylo pro nás vykonáno v plné dokonalosti. Bůh již nevzpomíná na hříchy a přestoupení věřících. Další oběti za hřích už nejsou potřeba. Cesta do svatyně svatých, tedy k Boží přítomnosti, je otevřená skrze krev Ježíšovu. Představte si, jaký mají adventisté zmatek ve svém učení, když tvrdí, že je třeba přezkoumat knihy, aby se zjistilo, kdo skrze litování svých hříchů a víru v Krista má právo na smíření. Vždyť očišťování (svatyně) znamená soud – tedy zkoumání.

Kdo následuje ono nebeské světlo, dojde k tomu, že Kristus po uplynutí 2300 dní roku 1844 nepřišel na svět, ale vešel do druhé části svatyně, do nebeské svatyně svatých, kde nyní dokončuje dílo smíření a připravuje se tím na svůj druhý příchod. Zde jasně vidíme, že se zde popírá dokonalost Kristova díla na kříži i přes jasná slova apoštola [Pavla] a přes Spasitelův výkřik na kříži: „Dokonáno jest!“

Vidíme, že v nejdůležitější věci adventisté zabloudili a těžce bloudí. Kde mohou brát jistotu, že jim bylo navždy odpuštěno, že jsou smířeni, že při zkoumání knih bude zjištěno, že mají na smíření právo? Je to neúcta k Bohu, který svým Duchem nechal napsat: *Tou vůlí jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo… Kristus však přinesl za hříchy jedinou oběť, navěky usedl po pravici Boží… Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje… „Na jejich hříchy a nepravosti už nikdy nevzpomenu.“ Tam, kde jsou hříchy odpuštěny, není už třeba přinášet za ně oběti. Protože Ježíš obětoval svou krev, smíme se, bratří, odvážit vejít do svatyně… Přistupujme.* [Židům 10, 10–22] Ale tak už to bývá, že tam, kde vzniknou bludné teorie, vyznavači, kteří je hájí, jednoduše přehlížejí Písmo a nepohodlná místa překrucují nebo ignorují. V důsledku pak o zániku hříchu učí, že hřích ponese ďábel, který pak bude zahuben.

A tak aby nemuseli přiznat svůj omyl při výpočtu data druhého příchodu, vytvořili hrozné bludy: hřích v nebi, dílo vykoupení nedodělané, hřích a trest za něj nakonec ponese Satan a věčná smrt nevěřících, ke kterým patří každý, kdo nesvětí sobotu.

Do vypočítávání druhého příchodu se pak pustili ještě jednou. Spočítali, že má přijít r. 1854. Ani potřetí vyvrácený blud jim ale neotevřel oči, které si mezitím vypíchali, aby ve své slepotě propadali novým a novým bludům. A tito lidé [podvedení] pod vedením Whiteové vetkali do své věrouky také učení o spánku duše, zániku nevěřících, vegetariánství a jiné.

Ellen Whiteová napsala celou řadu knih. „Plná víra“ vyšla také v češtině. V této knize adventizmus nijak nevyniká, ale také v ní není nic hlubokého, nebo něco, co by jiní nedovedli napsat stejně dobře, nebo dokonce lépe. Jejich prorokyní je pomatená žena a její vidění pokládají za nebeská zjevení. Dr. William Russelt, který byl dlouhá léta adventistou a předním lékařem v adventistickém sanatoriu v Battle Creek, napsal už roku 1869: „Vidění Ellen Whiteové jsou výsledkem onemocnění centrální nervové soustavy.“ Dr. Fairfiet, rovněž adventista a dlouhá léta lékař ve zmíněném sanatoriu, napsal roku 1887, že nemá žádné pochybnosti o tom, že její vidění jsou jen hysterické záchvaty. Tyto záchvaty ji údajně ve stáří téměř opustily.

Řekli jsme si tedy, že Bates získal Whiteovy pro učení o sobotě. Nejprve získal Jamese, který tak dlouho mluvil o důležitosti soboty, až Ellen dostala vidění. Byla vzata do nebe, kde viděla svatyni a pochopila její smysl. Anděl jí odkryl víko truhly smlouvy, kde uviděla kamenné desky. Na nich bylo 4. přikázaní uprostřed a bylo obklopeno věčnou září. To pro ni bylo důkazem, že všichni se mají klanět Bohu jako Stvořiteli sedmý den v týdnu. Klanění je tedy pro ni vyhovění požadavkům Stvořitele, nikoli výsledek vykoupení.

Adventisté a sobota

„Nebeská svatyně“ byla pro adventisty něco tak důležitého, že na jejích základech postavili celé své učení. „Přijetí učení o nebeské svatyni znamená uznání platnosti Božího zákona a především 4. přikázání.“ Tímto vyjádřením dělá Ellen Whiteová ze soboty podstatu náboženství.

Z adventistů, kteří následují její učení, se tedy stávají sobotáři. Slovo sobota je pro adventisty šiboletem [poznávacím znamením] a základem pokoje. Mnoho sobotářů se vyjádřilo: „Teprve když jsem začal světit sobotu, nalezl jsem pokoj.“ V jednom proroctví Ellen prohlásila, že kdyby každý na světě světil sobotu, nebylo by nevěřících. Dokonce se odvážila tvrdit, že kdo zavrhuje přikázání, které Bůh ustanovil, a místo toho ctí neděli, kterou ustanovil Řím jako znamení své moci, získává tím znamení šelmy. Podle adventistů to byl Řím, který zrušil sobotu a ustanovil neděli.

Ale dějiny nám jasně ukazují, že to není pravda. Svěcení neděle je starší než papežství. Nejdůležitějším svědkem je v této věci otec Tertullián, který se narodil roku 160 pravděpodobně v Kartágu a kolem roku 190 se stal křesťanem. Napsal mnoho latinských spisů a v nich se na několika místech zmiňuje o tom, že mezi křesťany se běžně světí neděle. Například ve spisu Apologeticus se píše: „Když světíme neděli, děláme to z jiných důvodů než uctívání Slunce. Náš způsob uctívání je vzdálený od způsobů těch, kteří den Saturnův věnují požitkářství a lenošení, i od židovských zvyků se odchylujeme.“ Ve spisu Adversus Judaeos zase píše: „Jelikož Bůh ustanovil Adama bez obřízky a bez svěcení soboty, pochválil i jeho potomka Abela, který mu bez obřízky a bez soboty obětoval. Milostivě shlédl na to, co mu s čistým srdcem obětoval, ale oběť jeho bratra Kaina zavrhnul. Také Noeho Bůh zachránil bez obřízky a bez soboty. Dokonce úplně spravedlivého Enocha si vzal Bůh k sobě bez obřízky a bez soboty. Nezemřel a ukázal nám, že se můžeme líbit Bohu i bez břemene Mojžíšova zákona. I Melchisedech, kněz Boha nejvyššího, byl zvolen bez obřízky a bez svěcení soboty.“ „Ukážeme si, že stejně jako upuštění od tělesné obřízky a nařízení Starého zákona, bylo i svěcení soboty pouze dočasným nařízením… Jde totiž o to, že od každé otrocké služby máme odpočívat nejen sedmý den, ale pořád. Písmo totiž rozeznává věčnou a dočasnou sobotu.“ A jinde píše: „Na rozdíl od těch, kteří slaví den sedmý, my slavíme den po sedmém.“

Křesťanská církev tedy kolem roku 200 všeobecně světila neděli. A existují ještě starší podobná svědectví. Roku 140 píše Justýn: „Svá shromáždění míváme obecně v neděli, protože Ježíš, náš Spasitel, v ten den vstal z mrtvých.“ A Ignác, který zemřel v Římě někdy mezi lety 103 a 108, napsal: „Nesvětíme už sobotu, ale žijeme životem svého Pána, z něhož pramení náš život.“ Ještě pak máme Barnabášův list, ve kterém čteme: „Slavíme osmý den k radosti, protože v něm Kristus vstal z mrtvých.“

Z těchto citací jasně vyplývá, že církev zachovávala neděli už v prvním století a že církev sobotu nesvětila. (Potvrzuje to i dopis o Plinia pro Trajána.) Je sice pravda, že roku 321 udělal Konstantin z neděle státní svátek, ale tvrzení, že by Konstantin nebo papež neděli zavedli, není historicky pravdivé. Už to by mělo stačit k odmítnutí adventistického tvrzení, že svěcení neděle je znamením šelmy. Existují ale další biblické důvody. Takové tvrzení nejen že zatracuje mnoho svatých lidí z různých období, ale je k tomu navíc vnitřně sporné. Protože podle Zjevení 13, 16-17 nemůže kupovat, ani prodávat nikdo, kdo není označen jménem té šelmy nebo číslicí jejího jména. Adventisté ale žádná taková omezení nemají, mohou kupovat a prodávat, co hrdlo ráčí.

Jestliže je sobota tak podstatnou součástí náboženství, dokonce podmínkou spasení, jak adventisté učí, není jim divné, že Nový zákon na ni neklade důraz, ani o ní nemluví jako o něčem závazném? Mnoho křesťanů tehdy pocházelo z pohanského prostředí, a dávalo by tedy smysl, kdyby jim byla sobota

kladena na srdce se zvláštním důrazem. Duchem svatým naplnění apoštolové by sobotu oslavovali stejně jako Ellen Whiteová. Ale tak se to nedělo. Když se v antiochijském sboru vedly spory o některých nařízeních Mojžíšova zákona a o jeho závažnosti obecně, apoštolové a církev rozhodli, že se křesťané nemají zatěžovat břemenem obřízky a Mojžíšova zákona. Toto nařízení jeruzalémského koncilu ruší všechny argumenty adventistů. Církev není svazována zákonem, tedy ani sobotou. Apoštol Pavel píše: *Právě tak jste se i vy, bratří moji, stali mrtvými pro zákon skrze tělo Kristovo, abyste se oddali jinému, tomu, který byl vzkříšen z mrtvých, a tak nesli ovoce Bohu.* (Římanům 7, 4) *Nejste pod zákonem, ale pod milostí.* (Římanům 6, 14) V Ježíši Kristu je konec zákona, který byl jen jeho stínem. *Vždyť Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří.* (Římanům 10, 4) V tomto smyslu by měl být chápan i verš Matouš 5, 18, který adventisté tak rádi citují: *Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane.* Celé písmo muselo být naplněno a všechno se muselo stát. Musíme konat spravedlnost, řekl Pán poslednímu muži zákona. A tu vykonal. Všecko je hotovo. Kristus naplnil zákon a stal se jeho zakončením ve své smrti. Ale svým zmrtvýchvstáním přinesl nový stav.

Světitelé soboty dokážou v Písmu nalézt mnoho argumentů, všechny ale ze Starého zákona. K tomu nemáme co dodat, snad jen to, že jsou to důkazy o stínu, který už dávno přešel. Nicméně i texty Starého zákona buď překrucují, nebo jim nerozumí správně. Protože… Komu byla dána sobota?

To nám jasně ukazuje 2. Mojž. 31, 12–17: *Hospodin řekl Mojžíšovi: Promluv* ***k Izraelcům****: Dbejte na mé dny odpočinku;* ***to je znamení mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení****, abyste věděli, že já Hospodin vás posvěcuji. Budete dbát na den odpočinku; má být pro vás svatý. Kdo jej znesvětí, musí zemřít. Každý, kdo by v něm dělal nějakou práci, bude vyobcován ze společenství* ***svého lidu****. Šest dní se bude pracovat, ale sedmého dne bude slavnost odpočinutí, Hospodinův svatý den odpočinku. Každý, kdo by dělal nějakou práci v den odpočinku, musí zemřít.* ***Ať tedy Izraelci dbají na den odpočinku a dodržují jej po všechna svá pokolení jako věčnou smlouvu. To je provždy platné znamení mezi mnou a syny Izraele.*** *V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe a zemi, ale sedmého dne odpočinul a oddechl si.“*

Z toho je patrné, že sobota byla dána Izraelcům. Pro ně platila. Byla nejen dnem odpočinku, ale znamením mezi Bohem a Izraelem, stejně jako obřízka. Čeho znamením? Byla znamením smlouvy a připomínkou. Proto se píše *Pamatuj na den odpočinku.* Na co se má pamatovat? Že jednou byl den sedmý, ve kterém Bůh odpočinul. Izrael měl pamatovat na to, že kdysi bylo Boží odpočinutí, kdy všechno bylo dobré. Tento sedmý den (období klidu a míru) byl narušen hříchem. Sobota byla připomínkou zlatého věku a zároveň znamením toho, že jednou se tato vzpomínka stane zase skutečností. Byla tedy vzpomínkou na minulost a stínem dobré budoucnosti.

A ta dobrá budoucnost přišla v Pánu Ježíši. Text Koloským 2, 16—17 s konečnou platností rozsekne tento spor v neprospěch adventistů: *Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům, kvůli novoluní nebo sobotám. To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus.* Z toho je patrné, že když přišla skutečnost, stín zmizel. Znamení bylo nahrazeno svojí podstatou, bylo naplněno a už ho dál není třeba. K čemu sloužila znamení?

1. Dávalo se jimi najevo, že se má něco stát (například znamení na Chizkijášových slunečních hodinách 2. Kr. 20, 8—10).
2. O něčem ujišťovalo, něco potvrzovalo (znamení pro Gedeóna Soudc. 6, 17—23).
3. Vzpomínka na něco, co se stalo a co je zároveň předobrazem budoucích věcí. Takovým znamením/předobrazem byl velikonoční beránek, obřízka nebo sobota.

Sobota ukazuje zpět k Bohu Stvořiteli a vpřed ke Kristu obnoviteli. Zpět k odpočinutí při stvoření, vpřed k odpočinutí v Kristu. Zpět k vykoupení z Egypta, vpřed k vykoupení z moci temnoty. Zpět na oddělení Izraele od ostatních národů, vpřed na oddělení a posvěcení v Kristu.

Podstata soboty byla odhalena v Kristu. Prorocké naplnění soboty je v něm. A proto mohou věřící říct: *Neboť do odpočinutí vcházíme my, kteří jsme uvěřili […] A tak zůstává* ***sobotní odpočinutí*** *(sabbatismos) Božímu lidu. Kdo totiž vešel do jeho odpočinutí, ten také odpočinul od svého díla, tak jako Bůh od svého. Pospěšme si tedy vejít do onoho odpočinutí.* [ČSP] Židům 4, 3—11. Sobota jako předobraz se obrácením stává realitou.

Tato důležitá místa v Písmu boří základy adventizmu. A ti, místo aby pod údery těchto slov umlkli a uznali, že jejich dům stojí na písku, oddávají se mozolovitým výkladům a dopouštějí se překrucování Písma. Že prý v Kol. 2, 16 [*Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům, kvůli novoluní nebo sobotám.*] slovo „soboty“ neznamená sedmé dny, ale jde o jiné svátky, které se zde označují jako soboty. Tyto jiné svátky byly stejně jako novoluní stínem, který přešel Kristovým příchodem. To je ale v rozporu s jednoznačným zněním biblického textu. Pokud je někde zmíněná sobota vedle novoluní, vždy se tím míní sedmý den. (4. Mojž. 28, 9—11, 2. Král. 4, 23, 1. Par. 23, 31, 2. Par. 2, 4; 8, 13; 31, 3, Neh. 10, 33, Iz. 1, 13, Ez. 45, 17; 46, 3, Amos 8, 5, Oz. 2, 11, Kol. 2, 16) [*] Stejně tak tvrzení, že když se použije množné číslo, míní se tím soboty oněch svátků, také nedává smysl.

---

[*] 4. Mojž. 28, 9—11, *V den odpočinku budete obětovat dva roční beránky bez vady a jako oběť přídavnou dvě desetiny bílé mouky zadělané olejem i příslušnou úlitbu. To bude pravidelná zápalná oběť pro den odpočinku, kromě každodenní zápalné oběti a příslušné úlitby. Na počátku vašich měsíců budete přinášet jako zápalnou oběť Hospodinu dva mladé býčky, jednoho berana, sedm ročních beránků bez vady…*

- 2. Král. 4, 23, *On řekl: „Proč jdeš k němu dnes? Není novoluní ani den odpočinku.“ Řekla: „To je v pořádku.“*
- Par. 23, 31, *aby před Hospodinem ustavičně přisluhovali při obětování zápalných obětí Hospodinu ve dnech odpočinku, o novoluních a v určených časech, a to v tom počtu, jak určuje jejich řád.*
- 2. Par. 2, 4, *Hle, buduji dům jménu Hospodina, svého Boha. Chci mu jej oddělit jako svatý, aby se tam před ním pálilo kadidlo z vonných látek, pravidelně se rovnaly chleby a ráno i večer, též ve dnech odpočinku, o novoluních a při slavnostech Hospodina, našeho Boha, aby se přinášely zápalné oběti za Izraele navěky.*
- 2. Par. 8, 13; *podle každodenního pořádku, podle Mojžíšova příkazu pro přinášení obětí ve dnech odpočinku, o novoluních a při slavnostech, třikrát za rok, ve svátek nekvašených chlebů, ve svátek týdnů a ve svátek stánků.*
- 2. Par 31, 3, *Král přispěl ze svého majetku na zápalné oběti, aby byly obětovány ráno i večer, na zápalné oběti ve dnech odpočinku, o novoluních a při slavnostech, jak je předepsáno v Hospodinově zákoně.*
- Iz. 1, 13, *Nepřinášejte už šalebné obětní dary, kouř kadidla je mi ohavností, i novoluní, dny odpočinku a svolaná shromáždění; ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát.*
- Ez. 45, 17; *Kníže je povinen přinášet oběti zápalné, oběť přídavnou i úlitbu o svátcích, o novoluních i o dnech odpočinku, o všech slavnostních shromážděních domu izraelského. On připraví oběť za hřích i oběť přídavnou, oběť zápalnou i oběti pokojné jako smírčí oběť za dům izraelský.“*
- Ez. 46, 3, *Také lid země se bude u vchodu do té brány klanět před Hospodinem ve dnech odpočinku a o novoluních.*
- Amos 8, 5, *Říkáte: “Kdy už pomine novoluní, abychom zas prodávali obilí, a den odpočinku, abychom otevřeli sýpku, na míře ubírali, na ceně přidávali a podváděli falešnou váhou,*
- Oz. 2, 11, *Všemu jejímu veselí učiním přítrž, jejím svátkům, novoluním i dnům odpočinku, všem jejím slavnostem.*
- Kol. 2, 16, *Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům, kvůli novoluní nebo sobotám.*
- [Některé odkazy odpovídají číslování veršů ve starších překladech.]

(První a poslední den svátků stánků, 3. Mojž. 23, 39, anebo Nový rok, první den sedmého měsíce 3. Mojž. 23, 24—32… 2. Mojž. 31, 13—17, 3. Mojž. 23, 38; 26, 2, 2. Par. 31, 3, Neh. 10, 33, Iz. 56, 4, Ez. 20, 12—21, 22, 8; 46, 3, Oz. 2, 13, Mat. 12, 5—12, Mark. 3, 4, Sk. 17, 2, Kol. 2, 16.[†])

Adventisté by mohli namítnout, že tedy pokud je sobota jen pro Židy, tak i zaslíbení jsou jen pro ně. To ale jen kdyby nepochopili slavné povolání v Kristu, v němž jsou všechny sliby ano a amen. [*Neboť všechna Boží zaslíbení, kolik jich jen je, v něm jsou ‚ano'. Proto je také skrze něho řečeno ‚amen' k slávě Bohu skrze nás.* ČSP 2. Korintským 1, 20.] V Kristu Ježíši jsme se stali blízkými. (Ef. 2, 11—13 [*Proto pamatujte, že vy, kdysi pohané tělem, kteří jste byli nazýváni neobřízka těmi, kdo si říkali obřízka — ta byla lidskou rukou činěna na těle —, že jste byli v tom čase bez Krista, odcizeni společenství Izraele, bez účasti na smlouvách zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě. Ale nyní v Kristu Ježíši vy, kteří jste byli kdysi daleko, stali jste se blízkými v krvi Kristově.* ČSP]) Hledat pak ospravedlnění v zákoně, znamená vypadnout z milosti a zbavit se Krista. (Gal. 5, 4 [*Odloučili jste se od Krista vy všichni, kteří chcete dojít ospravedlnění na základě zákona, pozbyli jste milosti.*])

Kdekoli se mluví o sobotě, vztahuje se na vyvolený lid izraelský a zahrnuje také všechna nařízení Starého zákona. K sobotě starého zákona patří také starozákonní obětní systém, obětující kněz, stan setkávání, nebo na jeho místo vstupující chrám jako místo pro obětování. Sobota je svátek, kdy se nesmí pracovat,

---

[†] 2. Mojž. 31, 13—17, *„Promluv k Izraelcům: Dbejte na mé dny odpočinku; to je znamení mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já Hospodin vás posvěcuji. […]*

- 3. Mojž. 23, 38, *mimo oběti o Hospodinových dnech odpočinku a kromě vašich darů při různých slibech a dobrovolných závazcích, jež budete dávat Hospodinu.*
- 26, 2, *Dbejte na mé dny odpočinku a mějte v úctě mou svatyni. Já jsem Hospodin.*
- 2. Par. 31, 3, *Král přispěl ze svého majetku na zápalné oběti, aby byly obětovány ráno i večer, na zápalné oběti ve dnech odpočinku, o novoluních a při slavnostech, jak je předepsáno v Hospodinově zákoně.*
- Neh. 10, 33, *na předkladné chleby, na pravidelný obětní dar, na pravidelnou oběť zápalnou ve dnech odpočinku a o novoluních, na slavnosti, na svaté dávky, na smírčí oběti za hřích za Izraele, vůbec na všechno dílo domu našeho Boha.*
- Iz. 56, 4, *Neboť toto praví Hospodin: „Kleštěncům, kteří dbají na mé dny odpočinku a volí to, co si přeji, kteří se pevně drží mé smlouvy,*
- Ez. 20, 12—21 *Dal jsem jim také své dny odpočinku, aby byly znamením mezi mnou a jimi, aby věděli, že já, Hospodin, je posvěcuji.*
- 22, 8 *Pohrdáš mými svatými dary, znesvěcuješ mé dny odpočinku.*
- 46, 3 *Také lid země se bude u vchodu do té brány klanět před Hospodinem ve dnech odpočinku a o novoluních.*
- Oz. 2, 13, *Všemu jejímu veselí učiním přítrž, jejím svátkům, novoluním i dnům odpočinku, všem jejím slavnostem.*
- Mat. 12, 5—12, *A nečetli jste v Zákoně, že kněží službou v chrámě porušují sobotu, a přesto jsou bez viny? Pravím vám, že zde je víc než chrám. Kdybyste věděli, co znamená ‚milosrdenství chci, a ne oběť', neodsuzovali byste nevinné. Vždyť Syn člověka je pánem nad sobotou." Odtud šel dál a přišel do jejich synagógy. A byl tam člověk s odumřelou rukou. Otázali se Ježíše: „Je dovoleno v sobotu uzdravovat?" Chtěli ho totiž obžalovat. On jim řekl: „Kdyby někdo z vás měl jedinou ovečku, a ona by mu v sobotu spadla do jámy, neuchopil by ji a nevytáhl? A oč je člověk cennější než ovce! Proto je dovoleno v sobotu činit dobře."*
- Mark. 3, 4, *Pak se jich zeptal: „Je dovoleno v sobotu jednat dobře, či zle, život zachránit, či utratit?" Ale oni mlčeli.*
- Sk. 17, 2, *Pavel jako obvykle přišel do jejich shromáždění a po tři soboty k nim mluvil*
- Kol. 2, 16 *Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům, kvůli novoluní nebo sobotám.*

nesmí se nosit těžká břemena, nesmí se rozdělávat oheň a není dovoleno péct nebo vařit. Sobota přišla se starou smlouvou a s ní také odchází. O tom hovoří Hospodin ústy starozákonních proroků. Za pozornost stojí slovo proroka Jeremjáš 3, 16 [*A stane se, že se v oněch dnech na zemi rozmnožíte a rozplodíte, je výrok Hospodinův. Nebude se už říkat: »Schrána smlouvy Hospodinovy«; ani jim na mysl nepřijde, nebudou ji připomínat, nebudou ji postrádat, nebude už zhotovena*.], které uvádí na pravou míru důraz, který adventisté kladou to, že Jan ve svém vidění viděl v nebi truhlu Boží smlouvy (Zjevení 11, 19). I tady nesmíme zapomenout, že slitovnice [víko truhly smlouvy] přikrývá zákon a že nová smlouva vyplývá ne ze zákona, ale je v krvi Kristově. Že sobota byla dána lidu izraelskému pak ukazují ještě tato místa: 5. Mojžíšova 5, 15; Nehemjáš 9, 13-14; Ez. 20, 12. Kromě toho fakt, že spolu se sobotou byla dána nařízení, která je možné aplikovat jen zemích s teplejším podnebím. 2. Mojžíšova 33, 2-3. Také 5. přikázání je odůvodněno s odkazem na zemi zaslíbenou. Zeptáme-li se adventistů, zda plní zákon, nemohou nám odpovědět ano, a přesto na sebe nakládají jeho strašné břemeno a s ním spojenou kletbu zákona.

K tomu navíc teprve 4. den byly stvořeny Slunce a Měsíc, takže sobota byla podle této logiky teprve 4. den. To jen ukazuje na to, že nejde tak o konkrétní dny, jako spíš o periodické opakování, kdy sedmý den je časem odpočinutí, klidu a pokoje, zlatý věk lidstva, který byl hříchem poničen. Sobota tedy není určitým dnem, ale spíše posledním ze sedmi opakujících se časových úseků, jak jsme už dříve ukázali.

Je pochopitelné, proč Pán Ježíš chodil do synagog v sobotu, ale z toho nelze nic vyvozovat pro nás. Jeho konání nám spíš ukazuje, že stojí nad sobotou, on je pánem soboty, ne litera zákona. Sobotu byla dána lidem k dobrému. Proč ho tedy považovali za narušitele soboty? Když Matouš 24, 20 říká: *Modlete se, abyste se nemuseli dát na útěk v zimě nebo v sobotu.*, tak je to kvůli lidem, ne kvůli sobotě, protože utíkat někam v sobotu bylo v jejich kulturních podmínkách o dost náročnější.

Není podezřelé, že sám Pán nikdy sobotu nezdůrazňuje, ani ji nezahrnuje mezi nařízení? A že prvotní církev na sobotě nijak nelpěla, protože rozuměli osvobození od zákona skrze Krista? Kladení důrazu na určité dny bylo naopak apoštolem kritizováno.

Adventisté a zákon

Sobotářství adventistů vyplývá z jejich chápání zákona. Tvrdí, že zákon pořád platí pro všechny. To je ale v rozporu s učením písma:
Právě tak jste se i vy, bratří moji, stali mrtvými pro zákon skrze tělo Kristovo, abyste se oddali jinému, tomu, který byl vzkříšen z mrtvých, a tak nesli ovoce Bohu. (Římanům 7,4) Zákon se tedy nevztahuje na věřícího. Kristus svou smrtí naplnil požadavky zákona, a tak už zákon nemůže vyžadovat nic dalšího. *Kdyby služba levitských kněží, která vedla lid k poslušnosti zákona, přinesla dokonalost, nač by ještě bylo třeba ustanovovat jiného kněze podle řádu Melchisedechova, a nezůstat při kněžství podle řádu Áronova? Avšak mění-li se kněžství, nutně nastává i změna zákona. … Tím se ovšem ruší předchozí příkaz jako neúčinný a neužitečný – zákon totiž nic nepřivedl k dokonalosti – avšak na jeho místo přichází lepší naděje, jejíž mocí přistupujeme až k Bohu.* (Židům 7, 11-19)

Tento text samotný by mohl adventisty vyvést z omylu. Ale oni ne, oni si zákon libovolně rozdělují na místa, kterých se tyto verše týkají, a na místa, kterých se to netýká. V tomto vycházejí z mezi křesťany již dříve známého dělení zákona na zákon morální a zákon ceremoniální. Zákon ceremoniální že prý byl Kristovou smrtí zrušen, kdežto morální stále platí.

Zapomínají ovšem, že Kristovou smrtí začíná něco nového – nový způsob života v Kristu. *Nyní však jsme byli zproštěni Zákona, když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli pevně drženi, takže sloužíme v novotě Ducha, a ne ve zvetšelosti litery*. [ČSP] Římanům 7,6. Vetchá a zchátralá litera je starobylost, něco, co bylo, ale nyní už je něco nového, nový duch, nová smlouva, nový zákon, nová naděje.

Vždyť Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří. (Římanům 10,4) Kristus splnil všechno, co zákon požaduje. Zákon už není východiskem ospravedlnění a my můžeme vstoupit do nového života, oděni takovou spravedlností, jako bychom my sami do posledního písmene splnili všechno, co po nás zákon Boží chce. *Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky, Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všecky, kdo věří.* (Římanům 3,21-22)

Adventisté zvou zpátky k Sinaji a znovu usilují o vlastní spravedlnost, jenže spravedlnost z víry je dar, o tom svědčí zákon i proroci. *„Hle, přicházejí dny, je výrok Hospodinův, kdy uzavřu s domem izraelským i s domem judským novu smlouvu. Ne takovou smlouvu, jakou jsem uzavřel s jejich otci v den, kdy jsem je uchopil za ruku, abych je vyvedl z egyptské země.“* (Jeremjáš 31, 31)

Tento jejich postoj k zákonu je vůbec to nejhorší na jejich učení a přivádí je pod odsouzení onoho hrozivého výroku apoštola: *Odloučili jste se od Krista vy všichni, kteří chcete dojít ospravedlnění na základě zákona, pozbyli jste milosti.* (Galatským 5,4) *Dokud nepřišla víra, byli jsme zajatci, které zákon střežil pro chvíli, kdy víra měla být zjevena. Zákon byl tedy naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry. Když však přišla víra, nemáme již nad sebou dozorce.* (Galatským 3, 23-25)

Slova nového zákona jsou proti adventizmu. Žádná náboženská společnost postavená na zvláštních naukách neudělala tolik průšvihů jako právě adventisté, protože se staví do rozporu s Písmem a užívají mnohého důvtipu, překrucování a zamlčování, aby obhájili své názory.

Dalším příkladem je názor na smrtelnost duše, který je v rozporu s textem: *A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může duši i tělo zahubit v pekle.* (Matouš 10,28)

Tělo je možné zabít, ale duši ne. Tímto způsobem se vykládá Písmo, totiž že stav blaženosti i stav zatracení jsou něco trvalého. Jenže [adventisté] stav blaženosti považují za něco trvalého, ale věčnost zatracení popírají. Odvolávají se na to, že ve Starém zákoně slovo věčný znamená trvající dlouhou dobu.

Avšak žádná teorie o tom, že duše je smrtelná a že duše bezbožných zemřou a budou u soudu zničeny, před učením bible neobstojí.

Mluví-li Písmo o Stvořitelově „**věčné** moci a božství“ (Římanům 1,20), rozumíme tomu tak, že ta moc a božství trvají skutečně věčně, bez konce. To stejné slovo (aidios) je použité k odsouzení: *… drží ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu.* (Juda 1,6) To stejné platí pro druhé slovo s významem věčný (aiónios): Bůh je věčný (Římanům 16,26); jako je věčný život, je věčný i trest*: A půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života.* (Matouš 25, 46) Pokud bychom slovo věčný chápali nějak jinak v jednom případě, tak ten stejný přístup musíme uplatnit i v jiných případech. Nemůžeme aplikovat rozdílný přístup podle toho, jak se nám to zrovna hodí, to je v rozporu se zásadami výkladu a v rozporu s biblí. Rovněž o věčném životě musí platit, že je buď trvalý, anebo není.

Trvalost věčného odsouzení se učí i ve Starém zákoně, a to přímo ve stejné kapitole, kterou adventisté používají k obhajobě zachovávání soboty: *"Jejich červ neumírá, jejich oheň neuhasne; budou strašlivou výstrahou všemu tvorstvu."* (Izajáš 66, 24). Nebe je věčné a podle slov Spasitele je věčné i peklo: *"Lépe je*

pro tebe, vejdeš-li do života zmrzačen, než abys šel s oběma rukama do pekla, do ohně neuhasitelného, kde červ jejich neumírá a oheň nehasne" (Marek 9, 43–48).

Popírat věčné odsouzení by znamenalo oslabovat evangelium. Víra spojuje člověka s Bohem, a co jiného tedy zůstane pro nevěřícího než věčné odloučení od Boha, ponoření do temnoty, palčivých výčitek svědomí a bezmocného děsu?

Adventisté se vysmívají římskému líčení pekla, ale sami mají o pekle stejně materialistický pohled, když tvrdí, že až satan nakonec ponese náš hřích (!), potom bude i on spálen, a poté oheň vyhasne, protože už nebude mít co hořet.

S tím souvisí i nauka adventistů o spánku duše. Ellen Whiteová říká: „Na základním omylu přirozené nesmrtelnosti spočívá i učení o vědomí po smrti, učení, které je v protikladu s učením Písma, požadavky rozumu a našimi pocity lidskosti." Je to vskutku podivné, že tato prorokyně adventismu je tak smělá. Neboť myšlenka o spánku duše se v Bibli nikde neobjevuje. Víme, že těla byla pohřbena, ale že by duše zároveň usnula, o tom nečteme nic. Naopak, Pán praví lotrovi na kříži: „Dnes budeš se mnou v ráji." Jeho tělo bylo pohřbeno, ale jeho duše se octla ještě týž den s Pánem v ráji. Apoštol se těšil na to umřít a být s Kristem. Duše pod oltářem sice odpočívaly, ale neztratily vědomí. Mojžíš a Eliáš hovořili s Pánem.

V důsledku toho musejí adventisté dále pokračovat ve své dráze židovské filosofie. Mnozí v ní také pokračují. Snad je u nich také běžným zákonem nejíst vepřové, ba mnozí se s náboženským zápalem oddávají vegetariánství — zcela proti učení Nového zákona.

V Rusku se dokonce mnozí rozhodli pro obřízku.

25 otázek a odpovědí

1. *Komu byl zákon dán?*
   A má jiný veliký národ nařízení a práva tak spravedlivá jako celý tento zákon, který vám dnes předkládám? (5. Mojžíšova 4,8) Mojžíš dal zákon potomkům Jákoba. (5. Mojžíšova 33,4)
2. *K čemu byl zákon určen?*
   Zákon mluví k těm, kdo jsou pod ním, aby ukázal lidskou vinu před Bohem a umlčel všechny výmluvy. (Římanům 3,19)
3. *Jak dlouho měl zákon trvat?*
   Zákon byl dán kvůli přestupování a platil do doby, než přijde zaslíbené símě (Ježíš Kristus). Před příchodem víry jsme byli pod zákonem, abychom byli připraveni na víru, která má být zjevena. (Galatským 3,19) Zákon byl naším průvodcem až ke Kristu, abychom mohli být ospravedlněni vírou. Když víra přišla, už nejsme pod dozorem zákona. (Galatským 3,23-25)
4. *Proč bylo trvání zákona dočasné?*
   Protože bylo kněžství přeneseno, musel být přenesen i zákon. (List Židům 7,12) Kristus je koncem zákona, který přináší ospravedlnění každému věřícímu. (Římanům 10,4)
5. *V čem se ukazují nedostatky zákona, tedy proč musel být zákon jen dočasný?*

    a. Spravedlnost ze zákona by znamenala, že Kristus zemřel zbytečně. Skrze zákon přichází pouze poznání hříchu. (Galatským 2,21; Římanům 5,20)
    b. Zákon nepřinesl dokonalost, ale byl nahrazen lepší nadějí, která nás přibližuje k Bohu. (List Židům 7,19)

c. Kdyby zákon mohl dát život, spravedlnost by byla ze zákona. (Galatským 3,21)
d. Skrze Krista je zvěstováno odpuštění hříchů, čehož nebylo možné dosáhnout skrze Mojžíšův zákon. Každý, kdo věří, je skrze Krista ospravedlněn. (Skutky apoštolů 13,38-39)

6. *Trvají požadavky zákona, nebo zákon pominul?*
Naše způsobilost je od Boha, který nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na liteře, nýbrž na Duchu. Litera zabíjí, ale Duch dává život.
Jestliže smlouva literami vytesaná do kamene sloužila smrti, a přece byla nastolena s oslňující slávou, takže synové Izraele nemohli pohlédnout na tvář Mojžíšovu pro její pomíjivou zář –
oč slavnější bude služba Ducha!
Jestliže přišlo slavně to, co pomíjí, oč slavnější je to, co zůstává!
2. Kor. 3, 7. 8. 11.
Předchozí příkaz byl zrušen pro svou slabost a neužitečnost. Žid. 7, 18.
7. *Co nyní, když zákon pominul?*
Nyní je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, potvrzená zákonem a proroky. (Římanům 3,21)
Člověk je ospravedlněn vírou bez skutků zákona. (Římanům 3,28)
Na místě zákona je uvedena lepší naděje, skrze níž se přibližujeme k Bohu. (List Židům 7,19)
Slovo přísahy, které přišlo po zákonu, ustanovilo dokonalého Syna navěky. Ježíš se stal prostředníkem lepší smlouvy. (List Židům 7,28.22)
8. *Kde se to stalo?*
Bůh smazal zápis ustanovení, který byl proti nám a nepřátelský, a odstranil ho tím, že ho přibil ke kříži. (Koloským 2,14; Galatským 3,13)
9. *Co se stalo s věřícím na kříži?*
Věřící byli umrtveni zákonu skrze Kristovo tělo, aby náleželi tomu, který vstal z mrtvých, a nesli ovoce Bohu. (Římanům 7,4)
10. *Když jsme skrze utrpení Krista umrtveni zákonu, jaké je naše postavení vůči němu?*
Nyní, když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli spoutáni, byli jsme zproštěni zákona, takže sloužíme Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona. (Řím 7,6)
Já však, odsouzen zákonem, jsem mrtev pro zákon, abych živ byl pro Boha. Jsem ukřižován spolu s Kristem, nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. Nepohrdám Boží milostí. (Gal 2,19–21)
11. Co *je závazek věřícího?*
Tu svobodu nám vydobyl Kristus. Stůjte proto pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho. Galatským 5,1
Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratří. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým. Galatským 5:13
12. *Kdo tedy není pod zákonem?*
Pokud jste vedeni Duchem, nejste pod zákonem. (Galatským 5,18). Neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti.
Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích,
a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha.
(Římanům 8, 2–4; srov. Římanům 7, 5; Galatským 5, 23–24). Hřích už nad vámi nebude panovat, protože nejste pod zákonem, ale pod milostí. Řím. 6, 14. Sr. 14. násl.

13. *Když se tedy věřící vracejí k zákonu?*
    Odloučili jste se od Krista vy všichni, kteří chcete dojít ospravedlnění na základě zákona, pozbyli jste milosti. Galatským 5,4

Sobota nebo neděle?

1. *Komu byla sobota určena a komu patří?*
   Vyvedl jsem je tedy z egyptské země a uvedl na poušť.
   Vydal jsem jim svá nařízení a seznámil je se svými řády, skrze něž má člověk život, když je plní.
   Dal jsem jim také své dny odpočinku, aby byly znamením mezi mnou a jimi, aby věděli, že já Hospodin je posvěcuji. Ezechiel 20, 10-12
   Dbejte na mé dny odpočinku; to je znamení mezi mnou a vámi pro všechna vaše pokolení, abyste věděli, že já Hospodin vás posvěcuji. Ať tedy Izraelci dbají na den odpočinku a dodržují jej po všechna svá pokolení jako věčnou smlouvu.
   To je provždy platné znamení mezi mnou a syny Izraele. 2. Mojžíšova 31, 13-17
2. *Čím je sobota v božském vychovávání?*
   To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus. Kol. 2, 17.
   Ti však sloužili ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské. Vždyť Bůh uložil Mojžíšovi, když měl zřídit stánek: ‚Hleď, ať uděláš vše podle vzoru, který ti byl ukázán na hoře.‘ Žid. 8, 5.
   V zákoně je pouze náznak budoucího dobra, ne sama jeho skutečnost. Proto stále stejné oběti, přinášené každoročně znovu a znovu, nemohou nikdy dokonale očistit ty, kdo s nimi přicházejí. Žid. 10, 1.
3. *Čeho je sobota podobenstvím?*
   Neboť do odpočinutí vcházíme jen my, kdo jsme uvěřili.
   Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou.
   Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého. Žid. 4, 3. 9. 10.
4. *Když věřící vešli do odpočinutí, jsou dále vázáni sobotou?*
   Nyní jste však Boha poznali; lépe řečeno: byli jste od Boha poznáni. Jak to, že se zase navracíte k těm bezmocným a ubohým mocnostem a chcete se jim dát znovu do otroctví?
   Dodržujete ustanovení pro dny a měsíce, období a roky!
   Bojím se, aby úsilí, které jsem vám věnoval, nebylo nakonec nadarmo.
   Snažte se mi porozumět, bratří, jako já mám porozumění pro vás; prosím vás o to. Gal. 4, 9—12.
5. *Uložil Duch svatý věřícím z pohanů zákon a sobotu?*
   Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše: Nikdo ať vás nezatěžuje jinými povinnostmi než těmi, které jsou naprosto nutné:
   Zdržujte se všeho, co bylo obětováno modlám, také krve, pak masa zvířat, která nebyla zbavena krve, a konečně smilstva. Jestliže se toho všeho vyvarujete, budete jednat správně.“
   Sk. 15, 28. 29. Sr. 15, 10. 11. 19.
6. *Čím se nemá znepokojovat ten, kdo má odpuštění hříchů v Pánu Ježíši?*
   Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům, kvůli novoluní nebo sobotám. To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus. Kol. 2, 16. 17.

Někdo rozlišuje dny, jinému je den jako den. Každý nechť má jistotu svého přesvědčení. Řím. 14, 5. Sr. 14, 4.

7. *Může se někdo opovážit vyčítat těm, kteří světí neděli, že mají znamení šelmy?*
   Kdo zachovává určité dny, zachovává je Pánu… Proč tedy, ty slabý, soudíš svého bratra? A ty, silný, proč zlehčuješ svého bratra? Všichni přece staneme před soudnou stolicí Boží.
   Každý z nás tedy sám za sebe vydá počet Bohu. Řím. 14, 5—12.
8. *Scházeli se věřící v neděli už v dobách apoštolských?*
   První den v týdnu jsme se sešli k lámání chleba a Pavel promluvil ke shromáždění. Sk. 20, 7.
   V první den týdne nechť každý z vás dá stranou, co může postrádat, aby sbírka nezačala teprve tehdy, až k vám přijdu. 1. Kor. 16, 1. 2.
9. *Proč zachovávali neděli?*
   Sr. Mat. 28, 1 n. Mark. 16, 1 n. Luk. 24,1 n. Jan 20, 1 n. 19 n. 20, 26. Sk. 2, 1.
10. *Byl někdy vydán zákon o svěcení neděle?*
    Spravedlivému není uložen zákon. 1. Tim. 1, 9.
11. *Jaká přikázání byla dána Božímu lidu, aby je zachovával?*
    (Sv. I. Kor. 7, 19. Zjev. 12, 17. 14, 12. 22, 14.)
    Řekli mu: „Jak máme jednat, abychom konali skutky Boží?“
    Ježíš jim odpověděl: „Toto je skutek, který žádá Bůh: abyste věřili v toho, koho on poslal.“ Jan 6, 28. 29.
    A to je jeho přikázání: věřit jménu jeho Syna Ježíše Krista a navzájem se milovat, jak nám přikázal.
    Kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm. 1. Jan 3, 23. 24. Sr. Jan 13, 34. 35. 1. Jan 5, 1—3.
12. *Jak zareagovat na ďáblovo a bludařovo veršíčkování (parodujícím hlasem:) „Psáno jest…“?*
    Ježíš mu pravil: „Je také psáno: …“ Matouš 4, 7
    Některá místa jsou v nich těžko srozumitelná a neučení a neutvrzení lidé je překrucují, jako i ostatní Písmo, k vlastní záhubě. Ale vy, milovaní, protože to víte předem, střezte se, abyste nebyli oklamáni svodem těch neodpovědných lidí a neodpadli od vlastního pevného základu. 2. Petr. 3, 16. 17.
    Ježíš jim však odpověděl: „Mýlíte se, neznáte Písma ani moc Boží. Mat. 22, 29.
    Usiluj o to, aby ses před Bohem osvědčil jako dělník, který se nemá zač stydět, protože správně zvěstuje slovo pravdy. 2. Tim. 2, 15.
    Víme, že zákon je dobrý, když ho někdo užívá správně. 1. Tim. 1, 8.